

UPOKOJENEC

GLASILO BANOVINSKEGA DRUŠTVA DRŽAVNIH IN SAMOUPRAVNIH UPOKOJENCEV ZA DRAVSKO BANOVINO

Št. 8.

Ljubljana, dne 18. avgusta 1939.

Leto IV.

Uredništvo in uprava: Wolfova ulica št. 10. Tel. 4553. Izhaja enkrat mesečno.

Vprašanje ankete

Udruženje jugoslovanskih upokojencev za Dunavsko banovino v Somboru zahteva v svojem glasilu „Naša Reč“ v št. 7. z dne 15. julija 1939. anketo o vseh vprašanjih, ki se tičejo upokojencev. V ta namen je sestavila uprava udruženja predstavko o tem vprašanju, in sicer zlasti tudi glede vprašanja prevedbe starih pokojnin na nov zakon, in je izročila bratskemu društvu v Zagrebu kakor vodeči upravi to predstavko v daljnje poslovanje. Zagrebško društvo je razposlalo to predstavko vsem banovinskim društvom upokojencev z naslednjim dopisom: „V zvezi sklepa, sklenjenega na kongresu upokojencev, Vam predlagamo projekte predstavk, kakor jih je sestavilo udruženje v Somboru in kakor jih je sprejel naš upravni odbor. Prosim Vas, da te projekte proučite, eventuelno tudi dopolnite in nam nove projekte pred izročitvijo dostavite, da Vam moremo v imenu vseh društev dati svoj pristanek.“ Tako poroča „Naša Reč“.

Prvi projekt predstavke v vprašanju ankete se glasi: „Podpisani predstavniki kongresa vseh društev upokojencev kraljevine Jugoslavije kot zastopniki vseh jugoslovanskih upokojencev v državi se obračamo do kraljevske vlade z naslednjo

predstavko:

1. Smatramo ne samo za primerno, temveč tudi za neobhodno potrebno, da g. predsednik ministrskega sveta v sporazumu z g. ministrom financ da sklicati anketo ekspertov vseh banovinskih upokojeniških društev v Jugoslaviji, na kateri bi naši eksperti z določenim odborom ministrstva financ predložili naše predloge in skupno pretresli vsa vprašanja, ki se nanašajo, oziroma ki bi se nanašala na sestavo nove uredbe o osebnih in rodbinskih dokladah upokojencev.

2. Prav tako bi bilo dobro, pa tudi potrebno, da ministrski svet načelno sklepe, da se vsi načrti zakonov in uredb, kolikor se tičejo interesov upokojencev, preden se predložijo Narodni skupščini, razpravljajo pred anketnim odborom, v katerem bi sodelovali delegati vseh banovinskih društev upokojencev.

To je interes ne samo nas upokojencev, temveč je v prvi vrsti tudi v interesu

države same kot celote, ker bi s tem in s takim delom bila bogata izkušnja upokojencev, pridobljena z dolgoletnim delom v vseh mogočih strokah državne administracije, pri takem delu neprecenljive vrednosti.

Ne samo, da se more, temveč se tudi mora priznati, da mi kot upokojenci nismo in nočemo nikdar biti neprijatelji države, temveč kakor smo bili v aktivni službi iskreni sodelavci izvršnih oblastev, tako tudi želimo ostati v pokoju, in ker kraljevska vlada mnogo dela na izdaji sodobnih socialnih zakonov, želimo tudi mi pomagati pri izdaji dobrih ali boljših zakonov glede nas.

Dobri zakoni in dobro uporabljanje teh zakonov so najtrdnjeji temelji države, taki temelji pa se morejo ustvariti samo s skupnim delom, s skupnim razumevanjem in s skupnim sodelovanjem in tako izdani zakoni ne samo, da morejo, temveč popolnoma gotovo tudi morajo dovesti do zveze, ki ustvarja in mora ustvariti močno, nerazdvojno, edinstveno državno celoto. To je samo po sebi razumljivo zato, ker je potem tak zakon ne samo kompromisna, temveč najsrečnejša rešitev med državo in zainteresiranimi državljani, ki so, počenši od svoje mladosti, dali vse za državo kot tako.

Da so se v posamezne zakone in zakonske uredbe prikradle razne kršitve interesov upokojencev, to stoji, prav tako pa tudi stoji dejstvo, da bi se to ne bilo zgodilo, ako bi bila na njih pred njihovo uzakonitvijo ali razglasitvijo delala taka anketa, kakršno narava predmeta sama, kakor tudi resnost posledic sama od sebe zahteva.

Da se vse to ni dalo izvesti, je povsem razumljivo, dokler ni bilo združenja v celi državi; danes pa, ko imajo vse banovine že svoja društva in ko imajo ta društva svojo vodilno upravo, ki z akcijskim odborom za oblastvo mesta Beograda skupno in popolnoma sporazumno dela na vseh poljih z velikim uspehom, se da to lahko in dobro izvesti.

Ako bi ta in taka anketa pod vodstvom ministrstva financ delala, bi se mogla takoj odstraniti vsa sporna vprašanja in gravamina, ki nas upokojence že leta in leta tlačijo in ki ne mečejo najlepše

luči na zakone in uredbe, ki danes veljajo in ki so izdani na hitro, ne da bi bile pri njih sestavi sodelovale osebe, ki jim je znan vsak njih nedostatek. Če se vzamejo v pretres vse te naše pripombe, tedaj se prav iz tega vidi, kako potrebna je ta anketa in koliko bi s svojim resnim, v potankosti zročim delom koristila tako državnim ustanovi, kakor tudi nam upokojencem, in zato smatramo tako anketo za neobhodno potrebno in temu primerno našo prošnjo za osnovano.“

Tako prvi projekt predstavke. Naš upravni odbor še ni imel prilike razpravljati o tem predlogu in se bo bavil s tem vprašanjem brez dvoma na prvi svoji prihodnji seji. Gotovo pa ne posegamo v mnenje in v odločitve upravnega odbora, ako že danes izjavljamo, da se nam zdi misel in načrt društva državnih upokojencev za dunavsko banovino v Somboru primeren, potreben in zelo koristen, in smo mnenja, da se bo naš upravni odbor brez dvoma pridružil predlogu bratskega društva.

Doslej so se delali zakoni o uradnikih povsem tajno in zaupno, večinoma brez sodelovanja in brez vednosti prizadetih oseb. Kakor omenja projekt predstavke, je imela v prejšnjih razmerah vlada lahko izgovor, da državni in samoupravni upokojenci v naši kraljevini niso organizirani in da torej ni jasno, kdo naj se pritegne na sodelovanje pri sestavi uradniškega zakona. Sedaj pa, ko so upokojenci skoro v celi državi organizirani v svojih banovinskih društvih in so si najmočnejše društvo v Zagrebu izbrali za svojo centralo, za vodilno in poslujoče društvo, sedaj tak izgovor ne velja več. In ker so se tudi pri sestavljanju drugih zakonov udomačile navade, da se pri sestavljanju zakonov in uredb pritezajo tudi interesentje, kakor se je to zlasti zgodilo pri sestavi novega invalidskega zakona, pri katerem je združenje invalidov odlično sodelovalo in doseglo velike uspehe v prid svojim članom, sedaj je upravičeno naše upanje in osnovana naša zahteva, da se tudi zakon o uradnikih in upokojencih ne dela več v mučni tajnosti in v tajnih kabinetih, temveč da se pritegnejo na sodelovanje tudi tisti, katerih se zakon tiče in ki najbolj čutijo in vedo, kaj je bilo v prejšnjih zakonih slabo in krivično, kaj bi se dalo v novem zakonu izpremeniti in popraviti in

kako bi se dale odstraniti največje krivice, ki so se godile uradnikom in upokojencem in ki so povzročale obilo pritožb ter tako po nepotrebnem ustvarjale mnogo dela višjim instancam, ki so morale razsojati o teh vlogah.

Želimo in upamo, da klic somborskega društva ne ostane neuslišan, temveč da se

bodo vse banovinske organizacije društev državnih in samoupravnih upokojencev zedinile na skupni nastop in na enotno besedilo predstavke ter da bo vlada pristala na želje in zahteve teh organizacij, da sodelujejo pri sestavi novega zakona o uradnikih in upokojencih tudi eksperti in člani teh organizacij.

Uživanje dveh pokojnin

(Konec).

Primer tožiteljice ni tak, ker si je ona pridobila pravico do rodbinske pokojnine od mesta Ljubljane že leta 1923., torej mnogo pred 1. aprilom 1934., ko je stopila v veljavo 4. t. § 70 fin. zakona za leto 1934/35., in se zato ni mogel uporabiti pri izdajanju izpodbijane odločbe.

Prav tako se tudi ni mogel uporabiti niti § 94, točka 3 fin. zakona za leto 1937-1938, ki se glasi: določbe §§ 132, t. 5, 152, t. 5, in 156, odstavek 2, u. z. (in ustrezne določbe zakona o državnem prometnem osebju) se morajo uporabljati, začeniši z dnem 1. aprila 1937., tudi za tiste državne upokojence, ki so stopili v samoupravno službo ali so si pridobili od samouprave pokojnino, preden sta stopili v veljavo t. 6 § 80 fin. zak. za leto 1933/34, in t. 3, § 70 fin. zakona za l. 1934/35., in to ne glede na to, po katerem zakonu jim je bila odmerjena pokojnina.“

Iz tega zakonskega predpisa izhaja, da se nanaša na osebne državne upokojence, ki so **osebno** stopili v samoupravno službo ali so si od samouprave pridobili **osebno pokojnino**. To pa ni tak primer, ker tožiteljica kot osebna državna upokojenka ni osebno stopila v samoupravno službo, niti ni od samouprave dobila osebne pokojnine, temveč samo uživa **rodbinsko po-**

kojnino po možu od mestne občine ljubljanske.

Iz navedenega je videti, da se tožiteljici ni moglo ustaviti izplačevanje osebne pokojnine iz državne blagajne od 1. aprila 1937. dalje na podlagi navedenih zakonskih predpisov, in zaradi tega tudi ni dolžna vrniti prejetih pokojninskih prejemkov za april in maj 1937.

Na podlagi te razsodbe je nato finančno ministrstvo izdalo novo odločbo in stranki priznalo pravico do nadaljnega uživanja osebne pokojnine iz državne blagajne, dasi še nadalje hkrati prejema od samouprave rodbinsko pokojnino po svojem možu.“

Tako članek v „Našem Glasu“. Mi vidimo v vseh določilih glede prejemanja dveh pokojnin največjo krivico v tem, da ni nikjer določila o višini skupnih pokojnin, čez katere bi se ne smele prejemati dve pokojnini. Stvarno je primer tak, da kak upokojenec z dvema različnima pokojninama, oziroma z dvema pokojninama iz različnih virov lahko živi, z eno samo pokojnino pa mu je to nemogoče. Na to pa se določila finančnega zakona prav nič ne ozirajo in v tem tiči najkrutejša krivica dotičnih določil.

Prispevek za narodno-obrambni sklad

V julijski številki „Upokojenca“ smo opozorili svoje člane, da je oblastvo, ki nakazuje pokojnine, morda previsoko odmerilo ta prispevek v primerih, v katerih imajo upokojenci **hčerke**, stare že nad 21 let, ki ne prejemajo rodbinske doklade in jih nakazujoče oblastvo nima v evidenci.

Predmetni nepopolni članek smo objavili na prošnjo nekega našega uglednega člana, ki je dobil objavljene podatke pri merodajnem oblastvu.

Ne gre pa samo za hčerke, temveč za otroke sploh, torej sinove in hčere.

Dobili smo od finančne direkcije naknadno naslednje pojasnilo za objavo v našem listu:

„Posebni prispevek za narodno-obrambni sklad od pokojninskih prejemkov. Dravska finančna direkcija je odmerila posebni prispevek za narodno-obrambni sklad od pokojninskih prejemkov državnih upokojencev in upokojenk, ki so v njeni evidenci, **po podatkih o njih družinskem stanju, kolikor so bili na razpolago.**

Za odmero prispevka po nižji stopnji je upoštevala le otroke, za katere izplačuje rodbinske doklade. Mnogim upokojencem je odmerila prispevek po višji stopnji, ker ji ni znano, ali imajo žive otroke ali so imeli otroke, ki so morda že umrli. Da bo mogla finančna direkcija prispevek pravilno pobirati, naj vsi upokojenci in upokojenke, ki mislijo, da jim prispevek za julij in avgust 1939. od pokojninskih prejemkov ni bil pravilno odtegnjen, vložijo prijavo o svojem družinskem stanju. Navedbe v prijavi naj potrdi občina ali pa pristojni župni urad.“

*

Objavljamo v boljše razumevanje **odlomke** iz finančnega zakona za leto 1939/40 (Sl. novine z dne 1. aprila 1939, št. 74/XXI/152, Sl. list dravske banovine z dne 29. aprila 1939, 34. kos) § 19:

I.

„Pri ministrstvu za vojsko in mornarico se ustanavlja poseben sklad z nazivom

„Narodno-obrambni sklad“ (Fond narodne odbrane). Način upravljanja tega sklada se predpiše z uredbo ministrskega sveta, izdano na predlog ministra za vojsko in mornarico in ministra za finance.

II.

1.... 2....

3. Kljub določbi prednjega odstavka služi za osnovo odmeri posebnega prispevka davčni predpis v tekočem davčnem letu: a) pri osebah, ki se jim prvič predpiše davek, spadajoč po prednjem odstavku v osnovo posebnega prispevka (novi davčni zavezanci); b) pri osebah, zavezanah pridobnin, s katero se ne obremenjujejo v davčni glavni knjigi; c) pri osebah, zavezanah davku na dividende in davku na rente, ki se pobirata z odtegotvanjem in č) **pri osebah, katerim se predpiše davek od prejemkov iz službenega razmerja.** V teh primerih se odmeri in pobere posebni prispevek obenem z zavednim rednim davkom.

Stopnja	Višina davčnega predpisa (osnova za posebni prispevek) v dinarjih	Pavšalni znesek posebnega prispevka v dinarjih
1	do 10.—	1.50
2 nad	10.— do 25.—	4.50
3 nad	25.— do 50.—	10.—
4 nad	50.— do 75.—	15.—
5 nad	75.— do 100.—	20.—
6 nad	100.— do 150.—	30.—
7 nad	150.— do 200.—	40.—
8 nad	200.— do 300.—	60.—
9 nad	300.— do 400.—	80.—
10 nad	400.— do 500.—	100.—
11 nad	500.— do 600.—	126.—
12 nad	600.— do 700.—	147.—
13 nad	700.— do 800.—	168.—
	itd. itd.	

8. Od oseb, ki imajo 3 ali 4 zakonske, žive, nedoletne otroke, se pobira posebni prispevek po **najbližnji nižji stopnji**, torej **za eno stopnjo nižje**; od oseb pa, ki imajo 5 ali več zakonskih, živih, nedoletnih otrok, se pobira prispevek po **nadaljnji naslednji nižji stopnji**, torej **za dve stopnji nižje** od redne stopnje, v katero bi take osebe po višini svojega davčnega predpisa (osnove prispevka) spadale.

9. **Od oseb nad 30 let starosti, ki niso poročene, kakor tudi od oženjenih ali vdovcev brez otrok, se pobira posebni prispevek po naslednji višji stopnji, ki sledi redni stopnji, v katero bi taka oseba po višini svojega davčnega predpisa (osnove prispevka) spadala.**

10. **Na davek od prejemkov iz službenega razmerja se pobira posebni prispevek s polovico zadevnega povprečnega zneska prispevka.**

11. Na posebni prispevek se ne sme nalagati nobena ne državna, ne samoupravna doklada in se prispevek tudi ne more upoštevati za davčni census kot merilo pri pridobivanju ali izgubi kakšnih pravic davčnih zavezancev.“

Finančna direkcija je torej v vseh primerih, v katerih ji ni bilo znano, ali imajo upokojenci žive otroke ali so imeli otro-

ke in so umrli, odmerila prispevek po naslednji višji stopnji, ker je mogla upoštevati družinsko stanje samo po podatkih, ki so ji bili na razpolago, torej za otroke, za katere izplačuje draginjske doklade.

Vsi upokojenci, ki torej imajo polnoletne, preskrbljene ali nepreskrbljene in tudi že umrle otroke — če smatrajo, da jim je prispevek previsoko odmerjen — naj to prijavijo nakazujočemu oblastvu (finančni direkciji, banski upravi, žel. direkciji itd.) s predmetnim potrdilom občine ali pristojnega župnega urada. Ni pa treba predlagati krstnih listov dotičnih otrok, temveč zadostuje na prijavi navadno potrdilo občine ali župnega urada. Prijava je takse prosta.

*

Prijava naj bi se glasila približno takole:

Dravski finančni direkciji v Ljubljani.

Podpisanemu ..... (priimek, krstno ime, poklic in bivališče) ..... se je previsoko odmeril od 1. julija t. l. dalje prispevek za narodno-obrambni sklad.

Imam tele otroke:

1. .... roj. .... 19.....,

2. .... roj. .... 19..... itd. itd.

(od navedenih je umrl — so umrli .....).

Prispevek se mi je odmeril previsoko gotovo radi tega, ker ne dobivam za te otroke rodbinske doklade in jih torej nimate v evidenci.

Prosim za pravilno odmero prispevka.

V ..... dne ..... 19.....

Podpis.

Podpisano županstvo — župni urad — potrjuje, da so zgornje navedbe rojstnih podatkov pravilne.

V ..... dne ..... 19.....

Podpis in pečat.

Društvena kronika

Upravni odbor našega društva še ni prejel od zagrebškega društva predstavke zaradi ankete, o kateri govorimo v članku na čelu današnje številke. Domnevamo, da je temu krivo poletje in odsotnost večine članov upravnega odbora zagrebškega društva in da tudi v Zagrebu sedaj delo počiva. Naš odbor se torej še ni mogel baviti s tem vprašanjem. Čim pa prejme osnutek predstavke, bo razmotrival o njej in zavzel svoje stališče.

Članske ugodnosti

Člani dobivajo list „Upokojenec“, ki izhaja mesečno, brezplačno.

„Upokojenec“ je nujno potreben vsakemu drž. upokojencu, upokojenkam in vdovam, saj prinaša vsa navodila in pojasnila, tolmači uredbe, opozarja svoje člane na vse, da jih obvaruje nevarnosti in neprijetnih posledic, predvsem v materialnem oziru, ki so neizogibne, če ni vsak sproti poučen o vseh predpisih in izpremembah zakonitih določb.

Društvo intervenira za vsakega člana v vseh osebnih zadevah (posebno glede pokojninskih prejemkov itd.) pri centralnih oblastvih in daje vse zaželenje informacije pismeno ali ustno — vse brezplačno.

Naši člani imajo znatne popuste v raznih zdraviliščih in kopališčih v Sloveniji in izven Slovenije, predvsem v času pred sezono in po njej.

Ljubljanske člane opozarjamo predvsem na znatni popust v kopališču hotela „Slon“ za parne in kadne kopeli proti društveni izkaznici, ki jo dobé člani v društveni pisarni brezplačno.

Mestni pogrebni zavod je priznal našim članom naslednje popuste: v II. razredu 235 din, v III. 160 din in v IV. 92 din. Opozarjamo pa vse

rodbinske člane, da se morajo takoj pri naročilu pogreba izkazati z društveno izkaznico ali s potrdilom o članstvu.

Opozorilo

Člane prosimo, da redno plačujejo članarino. Kdor nima položnice, jo lahko kupi na vsakem poštne uradu, opremiti pa jo mora s številko društvenega čekovnega računa, to je s številko 12131.

Posmrtni sklad ima svoj posebni čekovni račun, štev. 17678. Kdor torej nakaže **društveno članarino**, naj zapiše na tako kupljeno položnico štev. 12131, kdor pa nakaže **članarino za posmrtni sklad**, pa štev. 17678!

Posvetovalnica — informacije

Odbitki za državne terjatve upokojenim uslužbencem vojske in mornarice.

Po čl. 298 zakona o ustrojstvu vojske in mornarice iz leta 1931. se odteguje upokojenim uslužbencem vojske in mornarice za državne terjatve 30% pokojninskih prejemkov.

Ločeni ženi ne pripada rodbinska pokojnina po umrlem možu, če je bila izrečena ločitev iz njene krivde.

Od 1. aprila 1939. dalje ženi, ločeni s pravomočno sodbo pristojnega sodišča po predpisih zakonskega prava od mize in postelje, rodbinska pokojnina po umrlem možu na podstavi točke 5 § 124 finančnega zakona za leto 1939/40. ne pripada več, če je bila ločitev iz njene krivde.

Ločeni ženi ne pripada železniška legitimacija, čejudi prejema alimente.

Odstavek 10 čl. 8. Pravilnika o povlaščenih voznih in prevozu z dne 1. jan. 1938. (Službeni list z dne 5. januarja 1938) kos 9 se glasi: „Za člane rodbine v smislu tega pravilnika se smatrajo: zakonska žena, zakonski otroci, pastorki in zakonito usvojeni otroci, kakor tudi vdove in otroci umrlih uslužbencev, dokler uživajo pokojnino“. Odstavek 14 pa pravi takole:

„To ugodnost pa uživajo žena in otroci samo tedaj, **ako živé z uslužbencem v rodbinski skupnosti**. Rodbinska skupnost obstaja tudi v tistih primerih, v katerih žena in otroci iz upravičenih razlogov ne živé v istem kraju, kjer živi uslužbenec. (To je n. pr., če je mož premeščen in zaradi svoje službe ne živi z ženo in otroci). Iz tega besedila torej sledi, da ločeni ženi, **ki z možem ne živé v rodbinski skupnosti, ne pripada železniška legitimacija, tudi če prejema alimente.**

Zdravljenje orožnikov v vojaških in javnih bolnicah.

Čl. 90 zakona z dne 6. novembra 1931. o izpremembah in dopolnitvah zakona o žandarmeriji (orožništvu) z dne 27. septembra 1930. se glasi:

„Orožniki se zdravijo v vojaških in javnih bolnicah. V vojaških bolnicah imajo brezplačno nastanitev, zdravlila in oskrbo — zdravljenje. **Hrana plačujejo iz svojih prejemkov.**“

Vsem članom in članicam posmrtnega sklada.

Ker določa § 5 Pravilnika posmrtnega sklada, da izgubi član pravico do izplačila posmrtnih podpore, ako član ali članica zaostane z vplačili čez tri mesece, pozivamo najodločneje vse tiste člane, ki so v zaostanku z vplačilom članarine, da to takoj uredé in nemudoma vplačajo vso zaostalo članarino, ker uprava ne bi želela nobenemu članu in nobeni članici, da bi prišli v neprijeten položaj, da bi se njihovim svojcem ne mogla izplačati podpora samo zaradi njihove nerednosti in nepozornosti. Uprava opominja tudi v tem primeru vse neskrbne člane in članice in bi ji bilo zelo neprijetno, ako bi morala po določenih pravilnika koga izključiti, ki je že nekaj časa plačeval članarino. Vendar morajo dotični člani in članice upoštevati, da se mora uprava strogo držati določil pravilnika.

Neredno pošiljanje našega lista.

Ponovno smo že dobili sporočilo, da naši člani niso prejeli za eden ali dva meseca našega lista. Dotičnikom sporočamo, da mi **redno** pošiljamo list **vsem svojim članom** po enotnem seznamu. Vsak mesec pa se zgodi, da upokojenci reklamirajo naš list. Umevno je, da pri skoro 3000 naslovih lahko nastanejo napake pri ekspedicijski v tiskarni, ki razpošilja list, ali pa na pošti. Zgodilo se je tudi, da se je naš list dostavil drugim osebam, ki niso imele pravice do njega. Na te okolnosti opozarjamo s prošnjo, da nam, če bi se zopet primerila taka napaka, to takoj sporočite, nakar Vam rade volje pošljemo drugo številko.

Izplačevanje vojaških pokojnin.

Vojaškim osebam, ki se upokojé v teku proračunskega leta, izplačuje do konca dotičnega proračunskega leta, to je do 31. marca pokojnino vojaško oblastvo, pri katerem je upokojenec nazadnje služboval. Finančna direkcija prevzame izplačevanje v teku leta upokojenih vojaških uslužbencev šele s 1. aprilom prihodnjega proračunskega leta.

Kdaj imajo vdove progovnih delavcev pravico do pokojnine?

Železniški progovni delavec, oziroma vdova po njih imajo pravico do pokojnine samo tedaj,

ako se je izvršila poroka v času njihove **aktivne službe**, in ako je bil dotični progovni delavec po izvršeni poroki **še najmanj eno leto v aktivnosti**. Če se tak progovni delavec poroči kot upokojenec, vdova **nima pravice do rodbinske pokojnine**.

Nabava premoga in drv.

Kakor v lanskem letu, tako je naše društvo tudi letos zopet stopilo v stik z različnimi firmami za prodajo in dobavo premoga ter začelo razgovore in pogajanja, da bi se za naše člane zopet dobila premog in drva po nižjih cenah. Ker upamo, da bodo ta pogajanja tudi letos dovedla do uspeha, pozivamo člane našega društva, da se javijo v naši pisarni vsi tisti, ki bi si hoteli nabaviti premog in drva potom nas, to se pravi s pomočjo našega posredovanja. Mi pa se bomo potrudili, da dosežemo čim ugodnejše cene in plačilo na obroke pri enaki kvaliteti blaga. Te prijave so nam potrebne, da bi vedeli, kolika količina se potrebuje in kakšne pogoje plačevanja bi naši člani želeli.

Sprejem v vojaško akademijo.

Pouk v vojaški akademiji se začne s 1. oktobrom vsakega leta. Prošnje za sprejem se morajo poslati najdalje **do 5. dne septembra 1939.** v priporočenem pismu na naslov: upravniku vojne akademije. Pogoji za sprejem je starost od 18. do 22. let **in to brez izjeme**, tako da se kandidatje, ki so dovršili 22 let, **nikakor ne sprejemajo.**

ANONIMNI DOPISI.

Večkrat se dogaja, da nam pošiljajo naši člani dopise brez podpisov. Prav za prav bi se morali taki anonimni dopisi metati v koš, ker pri anonimnih dopisih ne moremo računati na to, da so v njih navedeni podatki popolnoma resnični, in moramo domnevati, da dopisnik sam ne more jamčiti za resničnost svojih navedb ali pa da se boji zamere na to ali na ono stran. Mi prosimo svoje člane, naj nam nikar ne pošiljajo anonimnih dopisov, temveč naj možko podpišejo vsak svoj dopis. Z anonimnimi dopisi nas spravljajo v veliko zadrego; morda je včasih tudi anonimni dopis vreden vsega upoštevanja, vendar, kakor rečeno, vzbuja vsak anonimni dopis sum, da ni glede navedb v njem vse v redu in tako oslabi voljo za nujno in hitro rešitev v anonimnem dopisu izraženih želj. Naši člani naj brez pomislekov računajo na to, da ne bomo nikdar po nepotrebem izdajali imen dopisnikov, ako sami polagajo važnost na to, da ostane skrito, kdo je poslal dotični dopis. Odbor pa mora vendar vedeti, kdo je izrazil dotične želje, ker le tedaj more presojati, v koliko so dotične zahteve upravičene ali ne. Zato ponovno apeliramo na naše člane, naj nam ne pošiljajo anonimnih dopisov.

Društvo intervenira za vsakega člana brezplačno v vseh osebnih zadevah pri vseh centralnih oblastvih.

Dravski banovinski odbor društva Rdečega križa kraljevine Jugoslavije v Ljubljani

je izdal meseca junija t. l. letak, v katerem vabi vse sloje prebivalstva za pristop v organizacijo Rdečega križa. V tem letaku izvaja z besedami spomenice holandskega Rdečega križa, kaj je Rdeči križ, naslednje:

„Jaz sem Rdeči križ. Ustanovila me je človeška milosrčnost. Moj namen je dobrota, ljubezen, usmiljenje. Jaz sem angel varuh človeštva. Ne poznam nobenega razločka med plemeni, narodi, verstvi. Sejem samo seme plemenite čednosti — nesebičnosti! Moj smoter je, da napravim ljudi dobre. Moje delo ne pozna počitka. Hodim po svetlobi, ne bojim se teme in ne skrbé me ovire in težave. Odklanjam vojno. Bojevnikom lajšam rane. Prinašam jim tolažbo. Skrbim za padle v vojni. Pomagam ranjenim. Povijam jim rane in blažim jim bolečine. Pokopavam mrtve junake in varujem njihove grobove. Hodim po vseh domovih. Bivam v bolnišnicah. Nobena nevarnost me ne odvrača pred nalezljivimi boleznimi. Obiskujem bolnike. Pomagam invalidom in tolažim vse druge nesrečnike. Prijatelj sem in dobrotnik vseh narodov. Moja pomoč sega preko morja do najbolj oddaljenih krajev. Pomagam vsem narodom, ki so trpeli v vojni. Vsi narodi me spoštujejo. Pod mojo zastavo se zbirajo milijoni ljudi, pripravljeni za vsako žrtv. Varuh sem človečanstva. Moje znamenje je križ, znamenje Odrešenika sveta, simbol ljubezni. Jaz sem Rdeči križ. **Pristopite v moje vrste vsi, ki imate dušo in plemenito srce!** Tako naj Vam Bog pomaga!“

„Ti, ki moreš Rdeči križ tudi **gmotno** podpreti, postani njegov redni član in plačuj mesečno za njegove plemenite svrhe po 2 din. Kdor more več žrtvovati, naj nakloni Rdečemu križu prostovoljne prispevke na naš račun števil. 11.862 pri Poštni hranilnici v Ljubljani. Če nisi premožen, pristopi kot podporni član z mesečnim prispevkom 50 par. Ako naj Rdeči križ izpolnjuje svoje dolžnosti, **mora** imeti na razpolago zadostna denarna sredstva! Zato ne odlašaj in stopi v naše vrste, ko Te vabijo naši poverjeniki. Razumevaj vzvišene naloge društva Rdečega križa in pomagaj jih izpolnjevati!“

Današnji čas mora vzbuditi v vsem narodu zavest, da je treba vse sile žrtvovati organizaciji, ki deluje v korist vsega naroda!“

Tudi mi vabimo svoje člane in vse ostale upokojence, da pristopijo k društvu Rdečega križa po možnosti kot redni člani s prispevkom 24 din na leto, ali pa vsaj kot podporni člani s prispevkom 6 din na leto ali 50 par na mesec.

Zahvala in priznanje.

Neka vdova, kateri je naše društvo pomagalo do ureditve njene pokojnine, nam je pisala naslednje vrstice:

„Mnogo spoštovana gospoda!“

Hvala Bogu, moja pokojnina je končno urejena. Poslala sem 100.— din: 36.— din za članarino za 1939. l., 10.— din za korespondenco, ostanek pa prosim najvljudneje, naj prejme tisti do bri gospod, ki se je za mene toliko trudil in s tem pomagal, da se je stvar končno rešila. Prosim, ostanite tudi še nadalje moji prijatelji.“

Razgled

Ostanek nakazila se je izročil društveni blagajni, obenem pa se je hvaležni gospe izrazila zahvala za njeno nakazilo in njeno priznanje našega dela.

Ker imamo med nami tudi mnogo „nergačev“, ki se ob vsaki malenkosti oglašajo s pritožbami, četudi jih upravni odbor ni niti zakrivil, niti jih ni mogel preprečiti, nas seveda vsako priznanje veseli in nas vzpodbuja k nadaljnjemu delu in k vztrajnosti v delu za korist naših članov.

„150 preizkušenih kuhinjskih receptov“.

Prejeli smo drobno knjižico z gornjim naslovom, ki jo je sestavila praktična kuharica M. Ulčarjeva, založil pa jo je Deziderij Mizerit na Zidanem mostu. Knjižica ni običajna zbirka receptov, zbranih iz raznih časopisov ali knjig, temveč so v knjižici zbrani izključno le recepti, ki jih je pisateljica sama praktično preizkusila v svoji dolgi službeni dobi. Recepti so kratki in zato pregledni, ter bodo dobro služili vsem gospodinjam, ker dajejo navodila s prav kratkimi in točnimi besedami. Knjižica se dobi pri zgoraj imenovanem založniku za ceno 10.— din, ki jo res lahko vsakdo zmore, služila pa bo morda prav tako, kakor kaka obširna kuharska knjiga.

Opozorilo vsem društvenim članom.

Juljski številki „Upokojenca“ smo priložili za vse člane položnice za poravnavo članarine.

To smo morali storiti predvsem zaradi tega, ker je precejšnja večina članov poravnala s položnico, priloženo januarski številki „Upokojenca“, članarino samo za pol leta, oziroma le za 1. četrtletje.

Iz tehniških razlogov je nemogoče, da bi priložili položnice samo zamudnikom; list razpošilja tiskarna in se mora položnica prav vsem priložiti, ker bi vsako sortiranje povzročilo silno zamudo časa in zvišalo stroške za ekspedicijo lista. Dobili so torej položnico tudi člani, ki so že poravnali članarino za celo leto ali jo plačujejo po poverjeniku.

Sedaj se nekateri taki člani obračajo na društvo z vprašanjem, zakaj so dobili položnico, saj je vendar že poravnana njihova članarina. Opozorjamo torej s tem vse take člane, da položnica ni nikaka terjatev. Kdor je članarino že poravnal, naj položnico shrani in jo uporabi pozneje za vplačilo članarine ali za kako drugo nakazilo v društvene namene.

Pristopajte k društvenemu posmrtnemu skladu!

Ni starostne omejitve za pristop. Izredne ugodnosti!

Glasilo banovinskega društva državnih in samoupravnih upokojencev za dravsko banovino v Ljubljani. Predstavnik dr. Ivan Vrtačnik. — Odgovorni urednik Anton Spendè. — Tisk J. Blašnika nasl., Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. Predstavnik L. Mikuš. — Vsi v Ljubljani.